

A JELENÉSEK KÖNYVE 2-3.

Jelenések 2. fejezet első vers: *„Az efezusi gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az, aki jobb kezében tartja a hét csillagot, aki a hét arany gyertyatartó között jár:*

Jézusnak egy rövid jellemzésével kezdődik tehát ez a levél. Ezzel a jellemzéssel a Jelenések első fejezetében is találkoztunk már, mégpedig a 12. versben. A továbbiakban pedig látni fogjuk, hogy nem véletlen, hogy Jézus így jellemzi magát, a levél tartalmához ugyanis ez nagyon konkrétan kapcsolódik, és a későbbiekben ismét előjön majd.

Ezen a ponton el kell mondanunk azt, hogy a hét gyülekezethez írt hét levél az egyháztörténet egy-egy korszakára vonatkozik. Ez a hét gyülekezet, amelynek a levél íródott, napjainkban is létezik. Azok az állapotok, amelyekre ezek a levelek utalnak, napjaink egyházában is fellelhetőek. Egyrészt tehát ez a hét levél hét konkrét ázsiai gyülekezetnek íródott, hogy az ottani problémákra rávilágítson, másrészt azonban, ahogy ezt az elkövetkezendőkben látni fogjuk, egy-egy levél az egyháztörténet egy-egy időszakára is utal.

2. vers: Tudok cselekedeteidről, fáradásodról és állhatatosságodról,

Jézus minden levélben megemlíti a gyülekezeteknek, hogy Ő tud cselekedeteikről. A Jelenések könyvének első fejezetében, amikor János, mintegy bemutatkozik, akkor azt mondja a 9. versben, hogy ő a Patmosz nevű szigeten volt az Isten ígéjéért és Jézus bizonyágtételéért. A 9. vers elején pedig még azt írja: *Én, János, testvéretek és társatok Jézussal a szenvedésben, a királyságban és az állhatatosságban, - tehát ő is az állhatatosságot említi.*

Az első század vége felé a hívők kezdtek rádöbbenni arra, hogy Jézus Krisztus nem tér vissza olyan gyorsan, mint ahogy ők azt korábban gondolták. Ők ugye azt gondolták, hogy bármelyik pillanatban visszatér Jézus Krisztus, hogy megalapítsa az ő királyságát. Az a hír járta ugyanis, hogy Jézus megígérte Jánosnak, hogy addig nem hal meg, amíg Ő, Jézus vissza nem tér, és létre nem hozza az Ő országát. János azonban evangéliumának utolsó fejezetében ezt cáfolja és kijelenti, hogy nem ezt mondta Jézus. János evangéliumának a végén, amikor Jézus elhívja Pétert, hogy legeltesse az ő nyáját, és megjövendöli azt is, hogy Péter mártírhálált hal majd az ő hitéért, Péter Jánosra mutatva megkérdezte Jézustól, hogy: Uram, hát velem mi lesz? A János 21. 22-ben Jézus így válaszolt: *„Ha akarom, hogy ő megmaradjon, amíg eljövök, mit tartozik rád? Te kövess engem!”*

23-as versben ezt írja János: *Elterjedt tehát az atyafiak között az a mondás, hogy ez a tanítvány nem hal meg. Pedig Jézus nem azt mondta neki, hogy nem hal meg, hanem ezt: „Ha akarom, hogy megmaradjon, amíg eljövök, mit tartozik rád?”*

Ezt írja tehát János evangéliumának végén.

Péter, az ő egyik levelében szintén arra bátorítja az embereket, hogy várják türelemmel, állhatatosan Jézus Krisztus visszatérését. Jakab is, levelében, az 5. fejezet 7. versében a következőképpen bátorít bennünket: *Legyetek tehát türelemmel, testvéreim, az Úr eljöveteleig. Íme, a földművelő várja a föld drága gyümölcsét, és türelmesen várja, amíg az korai és késői esőt kap.*

Így tehát az Ő népe, az egyetemes egyház, állhatatosan, türelmesen várja Jézus Krisztus második eljöveteletét. Eközben persze támadtak gúnyolódók, akik fennhangon állítják, hogy nem is jön el, hiszen eddig sem jött el, nem váltotta be ígérteit. A 2. Péter 3: 4-ben olvashatunk ezekről a csúfolódókról, akik kérdezték: *„Hol van az ő eljövetelenek ígérete? Mert mióta az atyák elhunytak, minden úgy maradt, amint a teremtés kezdetétől fogva van.”*

Ahogy tehát az Úr is várja a teljes aratást, úgy várjuk mi is az Ő második eljövételét. Visszatérve a Jelenések kettőhöz, második vers ismét:

Tudok cselekedeteidről, fáradozásodról és állhatatosságodról, és arról, hogy nem viselheted el a gonoszokat,

Mindenképpen volt tehát szellemi ítélőképességük. A gyülekezetek egyik nagy problémája ugyanis éppen a gonoszság, amely felüti a fejét a gyülekezetben. Jézus az evangéliumokban nem rejtette véka alá azt a tényt, hogy bizony ez meg fog történni. Gondoljunk csak a magvető példázatára, amely ugye arról szól, hogy a mag különféle talajba hullott. Ezenkívül beszélt Jézus arról is, hogy a mustármag majd egy fává növi ki magát. Vagyis egy természetellenes növekedés lesz megfigyelhető az egyházban.

A Máté 13: 32-ben olvashatunk arról, hogy miután ez fává nőtt, eljönnek az égi madarak és fészket raknak ágai közt. Az égi madarak pedig mindig a gonosz jelképei és sajnos a történelem során nagyon sok gonosz madár rakott fészket az egyház ágai között is. És ez napjainkban sincs másként. És Jézus más példázatokat is mondott nekik.

Máté 13: 33: : „Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet fog az asszony, belekever három mérce lisztbe, míg végül az egész megkel.”

A kovász is a gonosz jelképe, amely tehát így elterjed az egész gyülekezetben. Az egyház története sajnos szégyenletes, ez tagadhatatlan és én sem próbálom tagadni. Az egyháztörténet igencsak kínos, zavarbeejtő. Mindig, amikor meghívnak egy-egy főiskolára, hogy tartsak előadást, elő szokott jönni ez a kérdés, hogy mit gondolok az egyház történetéről. És én olyankor mindig azt válaszolom, hogy sajnos tagadhatatlan, hogy az egyház története nagyon sötét, és szégyenletes. Az egyháztörténet mellett tehát nem tudok kiállni, Jézus Krisztusba vetett hitem mellett azonban igen, és amellet az egyszerű üzenet mellett, az evangélium mellett, amit Jézus Krisztus hirdetett. És amit az Ő tanítványai, apostolai mindennapi életükben megéltek. Azzal kapcsolatban azonban, amit az egyháztörténetben látunk, csak elnézést tudok kérni mindenkitől, és csak azt tudom mondani, hogy mindezek a szégyenletes dolgok egyáltalán nem képviselik hűen, Jézus Krisztust, és az Ő üzenetét. Miközben az az imám, hogy Isten segítsen nekünk, mint gyülekezetnek hűen képviselni Őt, úgy, ahogy azt szeretné.

Tehát visszatérve a Jelenések 2: 2-höz: *nem viselheted el a gonoszokat,*

Látjuk tehát a gyülekezet egy egészséges immunrendszerrel működött, ami a méreganyagot kilökte a szervezetből. Ha a szervezet immunrendszere legyengül, és erre már nem képes, akkor az nagyon veszélyes lehet az életünkre nézve.

Tehát: nem viselheted el a gonoszokat, és próbára tetted azokat, akik apostoloknak mondják magukat, pedig nem azok, és hazugnak találtad őket.

3: Tudom, hogy van benned állhatatosság, terhet viseltél az én nevéért, és nem fáradtál meg,

Tehát ők Jézus Krisztus nevében fáradoztak. Sőt mi több: az Ő nevéért. Egy nagyon is aktív gyülekezetről van tehát szó, mely nagyon sok mindent tett.

4: de az a panaszom ellened, hogy nincs meg már benned az első szeretet.

Isten tehát nem igazán a cselekedeteikre vágyott, hanem sokkal inkább arra, hogy egy szeretetteljes kapcsolatba lehessen velük, az Ő népével. És a mi esetünkben is erre vágyik Isten: egy szeretetteljes kapcsolatra velünk. Sokszor azonban ahelyett, hogy egyszerűen csak közösségben lennénk Istennel, inkább buzgón munkálkodunk. Pedig Ő jobban örülne annak, hogyha egyszerűen csak leülnénk, ott

lennék az Ő jelenlétében, közösségben lennék vele, mint annak, hogy sürgünk-forgunk állandóan. Jézus ezért azt mondja a gyülekezetnek: *az a panaszom ellened, hogy nincs meg már benned az első szeretet. Az a fajta szenvedély, az a fajta izgatottság, ami jellemző volt rád, amikor megtértél.*

A Jeremiás 2: 2-ben ezt mondja az Úr Izraelnek: *Emlékszem rád, ifjú korod hűségére, mátkaságod szeretetére, amikor követtél a pusztában, a be nem vetett földön.*

Isten is tehát azt mondja: én emlékszem, hogy mennyire szeretettek engem, mi történt? És Jézus itt ugyanezt mondja a Jelenések 2-ben ennek a gyülekezetnek, hogy nincs meg már bennük az az első szeretet.

5: Emlékezzél tehát vissza, honnan estél ki,

És valóban tulajdonképpen kiestünk valahonnan, mondhatni visszaestünk, hiszen ma, mélyebbnek kéne lennie kapcsolatunknak Istennel, mint bármikor korábban. Emlékezzél - kér Jézus - azokra az időkre, amikor még bátran követtél engem, akárhova is vezettelek.

5-ös vers ismét: Emlékezzél tehát vissza, honnan estél ki, térj meg, és tedd az előbbiekhöz hasonló cselekedeteidet, különben elmegyek hozzád, és kimozdítom gyertyatartódat a helyéből, ha meg nem térsz.

Jézus tehát figyelmeztet bennünket, hogy Ő nem marad meg egy olyan gyülekezetben, amelyben nincs szeretet. Kivonja egy olyan gyülekezetből az Ő jelenétét.

Hiszen hol is látta János Jézust sétálni a Jelenések 1: 12-ben? A gyertyatartók között. Jézus tehát azt mondja, hogy Ő nem marad meg egy olyan gyülekezetben, ahol nincs szeretet. És sajnos oly sok gyülekezetben látjuk napjainkban is szomorú módon ezt megnyilvánulni. Mivel nincs szeretet a gyülekezetben, Isten lelke sincs jelen. Ehelyett pedig veszekedés van és viszálykodás. Mennyire fontos lenne tehát, mennyire fontos tehát, hogy a szeretet megmaradjon a gyülekezetben. A szeretet fontosabb a csodáknál és bármi másnál.

Az 1. Korinthus 12: 31-ben Pál ezt mondja: *Ezen felül megmutatom nektek a legkiválóbb utat.*

13: 1: Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.

2: És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgyszólván hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok.

3: És ha szétosztom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból.

A szeretet kulcsfontosságú. Jézus tehát kerek-perc azt mondja ennek a gyülekezetnek, hogy nincs meg már benned az első szeretet és figyelmezteti őket, hogy térjenek meg ebből, különben elmegyek hozzád és kimozdítom gyertyatartódat a helyéből – mondja Jézus, vagyis, ha nem térnek meg, akkor jelenlétét kivonja a gyülekezetből.

Jelenések 2: 6: Az viszont megvan benned, hogy gyűlöld a nikolaiták cselekedeteit, amelyeket én is gyűlölök.

Mit ért Jézus a nikolaiták cselekedetei alatt? A nikolaiták szó tulajdonképpen két kifejezésből tevődik össze: az egyik a niko, a másik a laosz. A niko szó papot, papságot jelent, a laosz pedig a pornépre utal. A nikolaiták tanítása tehát egy hierarchia felállításáról szólt, amely hierarchiában egy ember állt Isten és a pornép között. Ezen tanítás értelmében tehát az egyszerű nép nem mehetett közvetlenül Istenhez, hanem ehhez a közties emberhez kellett menniük, és ez az ember ment utána helyettük Isten elé. Jézus azonban pontosan azért halt meg, hogy ezt a fajta hierarchikus rendszert megszüntesse. Hiszen amikor Jézus

meghalt a templom kárpitja kettéhasadt, mégpedig fentről lefelé, Isten ezzel azt kommunikálva az emberek felé, hogy most már mindenki szabadon, közvetlenül odajárulhat Isten elé. Ezért is olvashatjuk a Zsidók 4: 16-ban a következőket: *Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.*

A mi szabad belépésünket Isten tróntermébe Jézus Krisztus tette lehetővé. Most a nyolcvanas években megfigyelhető a pünkösdi gyülekezeteken belül a személyi pásztorlás gyakorlata. Ez tulajdonképpen azt is jelenti, hogy hozzájuk kell fordulni, és ők mondják el majd neked, hogy mit is mond Isten arra vonatkozóan, hogy kihez kell hozzámenned, mit vehetsz, mit adhatsz el, és mikor tehetsz meg bizonyos dolgokat. Így uralkodni próbálnak az emberek felett. Ez a mozgalom pedig a nikolaiták cselekedeteivel egyenlő.

A katolikus egyház esetében pedig szintén ezt látjuk. Az emberek nem közvetlenül Istenhez mennek, hanem egy paphoz, és neki gyónják meg bűneiket. Ebben az esetben azonban szintén arról van szó, hogy egy köztes embert helyezünk Isten, illetve magunk közé. Látjuk, hogy ez megjelenik, ez a fajta hierarchikus rendszer, amikor a thiatirai gyülekezethez írt levéllel foglalkozunk. Itt az efezusiak esetében pedig azt mondja Jézus, ők gyűlölik a nikolaiták cselekedeteit, amelyet Ő maga is gyűlöl. És miért gyűlöli Jézus a nikolaiták cselekedeteit? Azért, mert meghalt, hogy ezt a rendszert beszüntesse. Korábban az emberek nem járulhattak közvetlenül Isten elé a bűn miatt. Jézus azonban meghalt a mi bűneinkért, és így lehetővé tette mindenki számára, hogy szabadon mehessen Isten jelenlétébe.

7: Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek! Aki győz, annak enni adok az élet fájáról, amely az Isten paradicsomában van.”

Emlékezzünk csak vissza mit parancsolt Isten Ádámnak és Évának az Éden kertjében. 1 Mózes 2: 16: *A kert minden fájáról szabadon ehetsz. 17: De a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert, ha eszel róla, meg kell halnod.*

Ádámnak tehát volt választási lehetősége. Ehetett volna gyümölcsöt az élet fájáról is, amely szintén ott volt az Éden kertjében, ő azonban mégis a jó és rossz tudásának fája mellett döntött. És bizonyos értelemben nekünk is hasonló módon választanunk kell. Jézus Krisztus kereszthalálának köszönhetően mi is szakíthatunk gyümölcsöt az élet fájáról. Oly gyakran azonban az emberek mégis úgy döntenek, hogy a jó és rossz tudásának a fájáról esznek gyümölcsöt. Mert a gonosz dolgokban szeretnének megmártózni. Ez az, ami érdekli őket. Tehát mit mond Isten a Jelenések 2: 7-ben? *Aki győz, annak enni adok az élet fájáról, amely az Isten paradicsomában van.”*

Amikor Isten kiűzte Ádámot és Évát a paradicsomból, odaállította az Éden kertje elé a kerubokat, és a villogó lángpalló, hogy őrizték az élet fájához vezető utat. Isten ezt azért tette, nehogy Ádám és Éva bűnös állapotukban egyenek az élet fájának gyümölcséből, és így bűnös állapotukban éljenek örökké. Ez lett volna a lehető legnagyobb tragédia az emberiségre nézve. Isten tehát a saját ostobaságától megvédte az embert. Egy napon azonban mi is ehetünk majd az élet fájából. Maga Jézus mondta, hogy aki hisz Őbenne, nem hal meg soha. Tulajdonképpen tehát Jézus Krisztus az élet fája. És ahogy az Ő gyümölcsét leszakítjuk és megízleljük, örök életet kapunk.

Fontos látnunk, hogy az efezusi gyülekezethez írt levél az első századi egyház időszakára vonatkozik. Nagyjából arra az időszakra, amellyel az Apostolok cselekedetei foglalkozik. Ennek az időszakban a végén azonban a tűz kezdett kialudni, ahogy hivatalosabb keretek közé szorították a kereszténységet. Ha továbbmegyünk, a szmirnai gyülekezethez írt levéllel találkozunk. A szmirnai gyülekezet pedig a második és harmadik századi egyházat jelképezi, amely nagyon komoly szenvedéseken ment át és embertelen üldözéseknek volt kitéve a rómaiak részéről. A becslések szerint abban az időszakban hat millió keresztény halt mártírhalált. Sokakat oroszlánokkal tépettek szét, karóba húztak, keresztre feszítettek,

ahogy a római császárok különböző időszakokban arra törekedtek, hogy teljes mértékben elsöpörjék a kereszténységet a föld színéről. Így tehát más jellegű üzenetet küld Jézus ennek a gyülekezetnek, amelynek embertelen fájdalom és szenvedés lesz osztályrésze. Őket Jézus vigasztalja és a reménység üzenetét küldi nekik.

Tehát Jelenések 2: 8: „A szmirnai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az első és az utolsó, aki halott volt, és életre kelt:

Emlékezzünk csak vissza, hogy a Jelenések 1: 17-ben Jézus Jánosnak is ezt mondja: *„Ne félj, én vagyok az első és az utolsó,*

18: és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké

Miért fekteti erre a hangsúlyt Jézus? Azért, mert tudja, hogy hat millió keresztény hal majd mártírhalált hitéért abban az időszakban, amelyre ez a levél vonatkozik.

9: Tudok nyomorúságodról, és szegénységedről, pedig gazdag vagy,

Bár az anyagiak terén szegények voltak, a szellemi dolgokban bővölködtek.

9-es vers tovább: és azok káromlásáról, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem a Sátán zsinagógája.

Amikor Jézus szembesítette napjai vallási vezetőit az igazsággal, ők a következőket mondták a János 8: 39-ben: *„A mi atyánk Ábrahám.” Jézus így szólt hozzájuk: „Ha Ábrahám gyermekei volnátok, Ábrahám cselekedeteit tennétek.*

Az 56-os versben pedig hozzátette: *Ábrahám, a ti atyátok ujjongott azon, hogy megláthatja az én napomat: meg is látta, és örült is.”*

57: A zsidók erre ezt mondták neki: „Ötvenéves sem vagy, és láttad Ábrahámot?”

58: Jézus így felelt nekik: „Bizony, bizony, mondom néktek, mielőtt Ábrahám lett volna: én vagyok.”

59: Erre köveket ragadtak, hogy megkövezzék,

Ezen kívül János 8: 39-ben Jézus még a következőket is mondja a vallási vezetőknek: *„Ha Ábrahám gyermekei volnátok, Ábrahám cselekedeteit tennétek.*

40: De ti meg akartok engem ölni, olyan valakit, aki azt az igazságot hirdettem nektek, amelyet az Istentől hallottam: Ábrahám ezt nem tette volna.

41: Ti ugyanazt cselekszitek, mint atyátok.

A 44-es versben ezt hozzát teszi: Ti atyátoktól, az ördögtől származtok, és atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni.

Ezt mondja tehát kora vallási vezetőinek, a farizeusoknak. Most pedig azt mondja róluk: *én ismerem azokat, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok.*

Pál apostol a Róma 3: 20-ban elmondja nekünk, hogy a törvény cselekedeteiből nem fog megigazulni egyetlen halandó sem Őelőtte. A körülmetélkedés ugyanis elsősorban nem egy külső rituálé, hanem a szív dolga. A körülmetélkedés elsősorban az ember szívében megy végbe. Sokan azonban a törvényben bíztak, és azt mondták, hogy nekünk megadatott a törvény. Sőt mi több, ők úgy gondolták, hogyha cselekedeteikben megtartják a törvényt, megigazulnak. Miközben igazán az számított, ami a szívükben volt. Jézus is aláhúzta ezt a hegyi beszédben, a Máté 5-ben.

A 20-as versben ugyanis ezt mondja: *Mert mondom nektek, ha a ti igazságotok messze felül nem múlja az írástudókét és farizeusokét, akkor semmiképpen sem mentek be a mennyek országába.*”

21: *„Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek: Ne ölj! Mert aki öl, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette.*

22: *Én pedig azt mondom nektek, hogy aki haragszik atyjafiára, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette,*

27: *„Hallottátok, hogy megmondatott: Ne paráználkodj!*

28: *Én pedig azt mondom nektek: aki kívánsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében. – vagyis már megszegte a törvényt.*

Nem elég tehát pusztán cselekedetekben betartani a törvényt. Tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki – írja Pál a Róma 7: 14-ben. Az számít tehát, ami az ember szívében van. Istent is az érdekli, ami az ember szívében van. Nem pedig azok a rituálék, amelyeket esetleg újra és újra teszünk. A kérdés az, hogy mi van a szívünkben? Vajon Isten szeretete uralkodik-e a szívünkben? Vajon őszintén szeretjük-e Istent? Vagy hagyjuk, hogy egy rituálé, egy törvény láncra verjen bennünket?

Tehát Jelenések 2: 9: *tudok azokról, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem a Sátán zsinagógája.*

Még pedig azért, mert Jézus Krisztus ellen vannak. Jézus Krisztus, Isten fia ellen harcolnak.

10: *Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.*

11: *Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek! Aki győz, annak nem árt a második halál.”*

Máté 10: 28: *Ne féljetez azoktól, akik megölik a testet, de a lelket meg nem ölhetik. Inkább attól féljetez, aki a lelket is, meg a testet is el tudja pusztítani a gyehennában.”*

Jézus tehát ebben az ígérésben, a Jelenésekben azt mondja, ha meg is ölik testeteket, ne féljetez, mert nem árt majd nektek a második halál. Jézus tehát vigaszt nyújt itt azoknak, illetve reményt is azoknak, akik mártírhalált halnak majd Jézus Krisztusba vetett hitükért. Vegyük észre, hogy Jézus itt nem kéri tőlük, hogy térjenek meg, mint az előző gyülekezet esetében. Én ezen a ponton mindenkinek ajánlanám a Mártírok könyvét, amelynek írója John Fox. Mégpedig azért, hogy egy teljesebb képet kapjunk a szmirnai gyülekezet sorsáról, azokról az emberekről, akiket ez jelképez, és, hogy még nyilvánvalóbbá válhasson előttünk, mekkora árat fizettek ők, Jézus Krisztusba vetett hitükért.

Így elérkeztünk a harmadik levélhez, amely a pergamoni gyülekezethez szól. Ez egyben az az időszak is, amikor Konstantin a kereszténységet államvallássá teszi.

Jelenések 2: 12: *„A pergamoni gyülekezet angyalának ird meg: ezt mondja az, akinél a kétélű éles kard van:*

Emlékezzünk csak vissza, hogy a Jelenések 1: 16-ban ez volt az egyik jellemvonása Jézusnak. Isten igéje kétélű kard, amely megítél.

13: *Tudom, hol van a lakóhelyed: ahol a Sátán trónusa van,*

És hol van a Sátán trónusa? A földön. Egy olyan gyülekezetről volt szó tehát, amely mintegy a világban próbált berendezkedni, és otthon teremteti magának. Ez azonban sohasem sikerült. Egy olyan egyházzal

van szó, amely nem válhat külön az államtól. Egy olyan helyzetre gondolok, amelyben a valláshoz kapcsolódó kérdéseket a törvény szintjén szabályozzák. Pedig ez lehetetlen, törvényekkel nem lehet arra kényszeríteni az embereket, hogy igaz életet éljenek, hiszen mindennek a szívből kell fakadnia. Mindez csak Isten munkája lehet az Ő Szent Lelke által. Ebben az esetben azonban azt látjuk, hogy az egyház próbál berendezkedni a világban. Tudom, hol van a lakóhelyed: ahol a Sátán trónusa van.

13 ismét: Tudom, hol van a lakóhelyed: ahol a Sátán trónusa van, de ragaszkodol a nevemhez, és nem tagadtad meg az én hitemet Antipász napjaiban sem, aki hű tanúm, akit megöltek nálatok, ahol a Sátán lakik.

14: De egy kevés panaszzom van ellened; mert vannak nálad olyanok, akik Bálám tanítását tartják, aki arra tanította Bálakot, hogy törbe csalja Izrael fiait, hogy bálványáldozati húst egyenek és paráználkodjanak.

Bálám tanítása tulajdonképpen azt jelentette, hogy Isten népét bálványimádásra indították. Az egyháztörténetben pedig ez volt az az időszak, amikor kezdtek szobrok és festmények megjelenni Jézusról, Máriáról, Mózesről, és egyéb jellegzetes bibliai alakokról. És sajnos azt kell mondanom, hogy ebben az időben jelentek meg a bálványok az egyházban, és Isten imádatában. Erről szól Bálám tanítása, amikor nem azon a módon imádjuk Istent, ahogy azt tőlünk kéri, hanem más módokon.

A János 4: 24-ben Jézus a következőket mondja: Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.”

Szokták nekem mondani mások, hogy ők lemennek az óceán partjára, és ott imádják Istent. Én pedig mindig csak azt válaszolom, hogy elhiszem, mert én is ezt teszem. Mások azt mondják, hogy ők a hegyekbe mennek, és ott imádják Istent. Én is ezt teszem.

Tehát, mint előbb említettem, Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell Őt imádniuk.

Mivel tehát Isten Lélek, nem vagyunk helyhez kötve az Ő imádatában. Nem csak egy bizonyos helyen, egy bizonyos épületben imádkozhatjuk Őt, hanem mindenütt. Ne feledjük azonban, hogy Isten előírta nekünk, hogyan imádjuk Őt. Vagyis, ha más módon próbáljuk Őt imádni, tulajdonképpen szellemi értelemben paráználkodunk.

Jelenések 2: 15: Így nálad is vannak olyanok, akik szintén a nikolaiták tanítását tartják.

Vagyis azt látjuk, hogy az egyháztörténet ezen szakaszában megjelenik a hivatásos papság, amely bizonyos értelemben uralkodik a pornép fölött. És Jézus nekik is a következőket üzeni:

16: Térj meg tehát, különben elmegyek hozzád hamar, és harcolok ellenük számnak a kardjával.

Tehát az igéjével ítéli meg őket.

17: Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek! Aki győz, annak adok az elrejtett mannából, adok neki fehér kövecskét is, és a kövecskére írva új nevet, amelyet senki sem tud, csak az, aki kapja.”

A fehér kő az elfogadást jelentette, a fekete pedig az elutasítást.

18-as vers: „A thiatirai gyülekezet angyalának írd meg:

Az egyháztörténelemben itt elérkeztünk ahhoz az időszakhoz, amikor létrejön a katolikus egyház. És, ha ezeket a sorokat most valaki katolikusként olvassa, vagy valaki katolikus háttérből származik, akkor arra kérném, hogy ne legyen rám dühös. Mert, amikor a szárdiszi gyülekezethez írt levélhez érkezünk, ott majd a protestáns mozgalomról lesz szó. És itt hangsúlyoznám, hogy a pergamoni gyülekezetet és a thiatirai gyülekezetet bizonyos dolgokért megdicséri az Úr, a szárdiszi gyülekezetnél azonban ezt nem látjuk. Jézus üzeneteiben, amelyeket a különböző gyülekezeteknek küld tehát, úgy gondolom mindannyian találhatunk valamit, ami megbánt bennünket. Én úgy gondolom, helytelen az embernek struccpolitikát folytatnia, és bedugni a fejét a homokba és úgy tennie, mintha bizonyos dolgok meg sem történtek volna. Ugyanis számomra nagyon fontos az, hogyha valami a mi gyülekezetünkben nem tetszik az Úrnak, én szeretném, ha ezt nekünk az Úr megmutatná. Vagy, ha van valami, amit én személyesen, lelkipásztorként nem teszek helyesen, akkor én szeretném, ha az Úr ezt megmutatná, én nem akarok vak lenni, vagy beszűkülten gondolkodni, azt mondani például, hogy a mi gyülekezetünk az egyetlen jó gyülekezet, és mi már eljutottunk a teljes tökéletességre, ennél jobb már nem is lehet. Tehát ezt azért nehéz elhinni.

A 139. Zsoltár 23. versében Dávid így kiált: *Vizsgálj meg Istenem, ismerd meg szívemet, próbálj meg és ismerd meg gondolataimat.*

24: *Nézd meg nem járok-e téves úton és vezess az örökkévalóság útján!*

Én is erre vágyom. Nem akarok makacs lenni, és csökönyösen ragaszkodni a saját dolgaimhoz, oly annyira, ahogy már meg sem hallom a Lélek hangját. Akinek van füle, hallja meg mit mond a Lélek a gyülekezeteknek. Én is meg akarom hallani, hogy mit mond nekem az Úr. És, ha valami nincs rendben az én életemmel, vagy az én tanítással, akkor én nyitott akarok lenni Isten vezetésére, és vágyom arra, hogy Isten ezt megmutassa nekem. Nem akarok annyira beszűkülteni, hogy egyszerűen képtelen vagyok észrevenni a hibákat az életemben. Ez szörnyű lenne.

Tehát Jelenések 2: 18: „A thiatirai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az Isten Fia, akinek olyan a szeme, mint a tűz lángja, és a lába hasonló az aranyérchez:

Vagy ahogy a Károli fordításban olvashatjuk: *az izzó fényű érchez.*

A Bibliában egy ércfajta, a réz, az ítélet szimbóluma. A 2 Mózés 30: 18-ban például azt látjuk, hogy a mosakodásra való medence, amelyben a papnak kellett megmosakodnia, rézből készült. Mózes pedig a pusztában rézkígyót készített és azt tartotta fel. A réz tehát Isten ítéletének szimbóluma. Jézusnak ezenkívül olyan volt a szeme, mint a tűz lángja. A tűz pedig megtisztít és finomít.

19: *Tudok cselekedeteidről, szeretetedről és hitedről, szolgálatodról és állhatatosságodról,*

Mindezek fontos szerepet játszanak a katolikus egyházban. A cselekedetek, a szeretet, a hit, a szolgálat, az állhatatosság. Mindebből nagyon jelentős mértékben találhatunk a katolikus egyházban. És bizony egészen bámulatos emberekkel találkozhatunk ott. Eszembe jut például Teréz anya, aki egy egészen csodálatos, egészen különleges ember volt. Tehát ez az ígerész sem az egyházon belül az egyes személyek ellen szól, sokkal inkább a rendszerről van szó.

20: *De az a panasza, hogy eltűröd Jezábelt, azt az asszonyt, aki prófétának mondja magát és tanít, és eltántorítja szolgálóimat, hogy paráználkodjanak (itt egy szellemi értelemben vett paráznaságról lehet szó) és bálványáldozati húst egyenek;*

Tehát ismét a bálványok megjelenését látjuk az imádatban. Például különféle vallási ereklyék imádata. Hogy annak a gyakorlata bizonyos bálványokat meg kell csókolni, vagy hozzájuk kell imádkozni.

21: pedig adtam neki időt, hogy megtérjen, de nem akar megtérni paráznaságából.

22: Íme, betegágyba vetem őt, és a vele paráználkodókat nagy nyomorúságba,

Itt tehát először is arra találunk utalást, hogy a katolikus egyház fennáll majd egészen az egyház elragadtatásáig. Hiszen azt mondja, hogy a Jezábellel paráználkodókat beleveti a nagy nyomorúság időszakába. Ez az egyház tehát fennmarad egészen a nagy nyomorúság időszakáig. Az efezusi gyülekezet, illetve az, amit szimbolizált az első században létezett. A szmirnai gyülekezet a második és a harmadik században, majd a kereszténység Konstantin alatt vált államvallássá, később a katolikus egyház a görög katolikusra és a római katolikusra szakadt és ez a rendszer mind máig fennmaradt, sőt fennmarad egészen az utolsó időkig. Fennáll azonban annak a veszélye, hogyha nem térnek meg, akkor Isten beleveti őket a nagy nyomorúságba. Ha azonban mindebből megtérnek, nekik nem kell átmenni a nagy nyomorúság időszakán. Ha azonban nem térnek meg, nekik is osztályrészük lesz a nagy nyomorúság, amelyet ítéletként önt ki Isten épp azért, mert nem voltak hajlandóak megtérni.

23: gyermekeit pedig megölöm döghalállal, és megtudja valamennyi gyülekezet, hogy én vagyok a vesék és a szívek vizsgálója, és megfizetek mindnyájatoknak cselekedeteitek szerint.

Én azonban arra vágyom, hogy az Úr nekem ne cselekedeteim szerint fizessen meg, hanem kegyelme és irgalma szerint.

24: Nektek pedig, a többi thiatirainak, akik nem fogadjátok el azt a tanítást, akik nem ismertétek meg a Sátán mélységeit - amint azt nevezik -, ezt mondom: nem vetek rátok más terhet,

25: de amitek van, azt tartsátok meg, amíg eljövök.

26: Aki győz, és megtartja mindvégig az én cselekedeteimet, annak hatalmat adok a pogányok felett,

27: hogy legeltesse őket vasvesszővel, törje őket össze, mint a cserépedényeket;

28: ahogyan én is hatalmat kaptam erre az én Atyámtól, és annak adom a hajnalcsillagot.

29: Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek!”

Egészen csodálatos ígéretek ad tehát Isten azoknak, akik ezen vallási rendszeren belül győznek, mindvégig kitartanak. Ők együtt uralkodhatnak majd Jézussal és megkapják a hajnalcsillagot, Jézust magát.

Jelenések 3.1: „A szárdiszi gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az, akinél az Isten hét lelke és a hét csillag van:

A szárdiszi gyülekezet esetében áttértünk a protestáns reformációra. Az Ézsaiás 11. fejezetében látjuk azt, hogy a Lélek a maga teljességében nyugszik Jézuson. Ezért írja az első versben az ige, hogy Isten hét lelke van rajta.

Első vers mégegyszer: Ezt mondja az, akinél az Isten hét lelke és a hét csillag van: Tudok cselekedeteidről, hogy az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy.

Jézus itt a halott protestantizmusról beszél. Sajnos ez nagyon jól látható Európában. Azt mondod, hogy élsz, pedig halott vagy.

2. vers: Ébredj fel, és erősítsd meg a többieket, akik halófélben vannak, mert nem találtam cselekedeteidet teljesnek az én Istenem előtt.

A probléma a protestáns reformációval az volt, hogy nem volt teljes. Ugyanis számos pogány gyakorlatot átvettek, amelyek Babilonból, az ottani vallásból származtak. Így hát az egyházban egészen a mai napig találunk bizonyos hagyományokat, amelyek a babiloni vallásból származnak. Az egyik ilyen éppen a karácsony. Ezt az ünnepet Róma vette át Babilontól és szaturnáliaként ünnepelte. Nagy ünnepség, ajándékozás, és dinom-dánom ideje volt ez. A rómaiak így ünnepelték a téli napfordulót. Ezt az ünnepet vette át az egyház is, a katolikus egyház, majd pedig a protestáns hagyományokba is beépült. A karácsonyon kívül azonban pedig a nagyböjt is eredetileg Babilonból származik. Tehát nem volt teljes, mondhatni alapos reformáció.

3: Emlékezzél tehát vissza, hogyan kaptad és hallottad: tartsd meg azt, és térj meg! Ha tehát nem ébredsz fel, eljövök, mint a tolvaj, és nem tudod, melyik órában jövök el hozzád.

Jézus itt arra a napra utal, amikor Ő visszatér, hogy a népét kiragadja ebből a világból. Tehát az elragadtatásra utal. Pál az 1 Thesszalónika 5: 4-ben a következőket írja: *Ti azonban, testvéreim, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvajként lephetne meg titeket.*

Efezus 5: 8: Mert egykor sötétség voltatok, most azonban világosság vagytok az Úrban: éljeteztek úgy, mint a világosság gyermekei.

Napjainkban is sokan vannak azok, az egyházon belül is, akik kigúnyolják azt az elképzelést, hogy Jézus Krisztus valóban visszatér majd egy napon, és mintegy félbeszakítja a történelmet.

4-es vers: De vannak nálad néhányan Szárdiszban, akik nem szennyezték be a ruhájukat, és fehérben fognak járni velem együtt, mert méltók rá.

Tehát a protestáns reformáción belül is voltak olyan nagyszerű emberek, akik nem szennyezték be a ruhájukat, és Istennel jártak, megőrizve tisztaságukat.

5: Aki győz, azt öltöztetik fehér ruhába, annak a nevét nem törölöm ki az élet könyvéből, hanem vallást teszek nevére az én Atyám előtt és angyalai előtt.

Máté 10: 32-ben Jézus ezt mondja: „Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt,

33: aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt majd én is megtagadom mennyei Atyám előtt.”

Ó, mennyire várom már azt a pillanatot, amikor az Úr Jézus megvallja az én nevemet az Atya előtt. Ha Ő ezt nem tenné, vége lenne mindennek.

6: Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek!”

Így érkezünk el a filadelfiai gyülekezethez írt levélhez. Ők hűségesek voltak, ők kapaszkodtak Isten igéjébe.

7: „A filadelfiai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél van a Dávid kulcsa, és amit kinyit, senki nem zárja be, és amit bezár, senki nem nyitja ki:

Ebben az esetben Jézus leírása nem az első fejezetben felsoroltakból származik, hanem az Ézsaiás 22-ből. Az Ézsaiás 22-ben ugyanis találunk egy próféciaát, Jézusra, a Messiásra vonatkozóan.

Nézzük csak meg a 21. verset először: *palástodat rá adom, övedet rá erősítem, és neki adom hatalmadat. Ő viseli gondját Jeruzsálem lakóinak és Júda házának.*
22: *Az ő vállára teszem Dávid palotájának kulcsát. Amit kinyit, nem tudja bezárni senki, és amit bezár, nem tudja kinyitni senki.*

Jézus tehát, amikor itt a Jelenések 3: 7-ben azt mondja: *Nálam van a Dávid kulcsa, és amit kinyit, senki nem zárja be, és amit bezár, senki nem nyitja ki.* Ezzel ő visszautal arra a próféciára, amit az Ézsaiás 22-ben tehát rá vonatkozóan olvashatunk.

8: *Tudok cselekedeteidről. Íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be,*

Ez a kijelentés engem egy nagy izgalommal tölt el. Az Úr tehát ajtót nyit előttünk, lehetőségeket biztosít számunkra. És ezt az ajtót senki nem zárhatja be, sőt én úgy gondolom, hogy a lehetőségek ajtaja egészen addig nyitva áll előttünk, amíg Jézus Krisztus vissza nem jön. Ezt az ajtót, tehát senki be nem zárhatja. Mit is mond Jézus ennek a gyülekezetnek? Kevés erőd van. Nem egy hiper gyülekezetről, és nem hiper szentekről van tehát itt szó. Létezik azonban egy tanítás: az Isten megjelent fia elképzelés, amely valamiféle szuperszentekké való átváltozást népszerűsít, ennek az elképzelését. Egy napon hirtelen átváltozunk, és szuper hatalomra teszünk szert. És akkor majd Isten minden ellenségét legyőzzük, amikor ezeké a szuper szentekké válunk. Kevés erőd van - mondja Jézus. És ez a mi gyülekezetünkéről is elmondható. Mi sem vagyunk különösen erősek. Igen, Isten egy csodálatos munkát végez közöttünk, de még mindig olyan sokan vannak a mi megyénkben is, akiknek szüksége van Jézus Krisztusra. Úgyhogy csak azért, mert sokan vagyunk, nem kell hátra dőlnünk és azt mondanunk: Ó, milyen sokan vagyunk. Gondoljunk csak arra, hogy milyen sok embert nem értünk meg el Jézus Krisztus evangéliumával. Kevés erőnk van. Hála Istennek kevés erőnk van, és hála Istennek, hogy Ő ajtót nyitott előttünk.

9: *Íme, neked adok némelyeket a Sátán zsinagógájából, azokból, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem hazudnak: íme, megteszem velük, hogy eljöjjenek, és leboruljanak a te lábad előtt, és megtudják, hogy én szeretlek téged.*

Eljön tehát az a nap, amikor a zsidók felismerik, hogy Jézus a Messiás. Isten fogja ezt a munkát a zsidó népben elvégezni. Én evangélistaként nem érzek elhívást arra, hogy a zsidó népnek prédikáljak. Ez persze nem azt jelenti, hogy Isten senkit nem hív el arra, hogy a zsidóknak szolgáljon, de azt tudom, hogy nekem erre személy szerint nem adott elhívást. És én azt látom, amit Pál is mond a rómaiakhoz írt levelében. Hogy Isten mintegy megvakította őket, és ez egészen addig így lesz, amíg a pogányok teljes számban be nem jutnak az Ő országába. De eljön az a nap, amikor a zsidó nép is felismeri, hogy Jézus Krisztus a Megváltó, és én várom már ezt a napot. Addig azonban azokkal osztom meg Jézus Krisztus igazságát, akik azt befogadják, akik elfogadják és hisznek.

10: *Mivel megtartottad állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartalak téged a kísértés órájában, amely el fog jönni az egész világra, hogy megkísértse azokat, akik a földön laknak.*

Isten tehát megígéri nekik, hogy nem kell átmenniük a nagy nyomorúság időszakán. Mert megtartották állhatatosságra intő beszédét.

11: *Eljövök hamar: tartsd meg, amid van, hogy senki el ne vegye koronádat.*

12: *Aki győz, azt oszloppá teszem az én Istenem templomában, és onnan nem kerül ki többé, felírom rá az én Istenem nevét, és az én Istenem városának, az új Jeruzsálemnek a nevét, amely a mennyből száll alá az én Istenemtől, és az én új nevemet.*

Jehova Sitkeno, az Úr a mi igazságunk.

13: Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek!”

Az ő esetükben tehát Jézus nem mondja nekik azt, hogy térjenek meg. Hanem megdicséri őket, hogy megtartották állhatatosságra intő beszédüket, és Jézus megígéri nekik, hogy megtartja őket.

És így érkezünk el az utolsó gyülekezethez, a laodiceai gyülekezethez, a hite hagyott gyülekezethez. Ezt a gyülekezetet képviselik például azok a lelkészek is, akik évekkel ezelőtt beperelték Raegen elnököt, amikor meghirdette a Biblia évét. De ide tartoznak azok a lelkészek is, akik támogatják az abortuszt, illetve a pornográfiát, és sok más dolgot is. Akik bár papi ruhát viselnek és hirdetik, hogy Jézus Krisztus szolgálja, valójában a Sátán zsinagógái.

Jelenések 3: 14: „A laodiceai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az Ámen, a hű és igaz tanú,

Ugye, ezzel a jelzővel már az első fejezetben is találkoztunk. Jézus ott is a hű és igaz tanú. Menjünk tovább: *Isten teremtésének kezdete*, - vagy azt is mondhatnánk, hogy aki Isten teremtésének kezdetén volt.

János 1: 1: Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.

2: Ő kezdetben az Istennél volt.

3: Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött.

15: Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Bárcsak hideg volnál, vagy forró!

16: Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból.

Istennek, tehát az egyház ezen állapotától émelyeg a gyomra.

17: Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire; de nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas és a szegény, a vak és a mezítelen:

Nagyon érdekes, hogy látja magát a gyülekezet, illetve Jézus hogyan látja a gyülekezetet.

18: tanácsolom neked, végy tőlem tűzben izzított aranyat, hogy meggazdagodj, és fehér ruhát, hogy felöltözz, és ne lássék szegyenletes mezítelenséged; és végy gyógyító irt, hogy bekend a szemed, és láss.

Vagyis vedd a Szent Lelket!

19: Akit én szeretek, megfeddem és megfenyítem: igyekezz tehát, és térj meg!

Látjuk tehát, hogy Isten szereti a gyülekezetet, még akkor is, amikor ilyen szomorú, szörnyűséges állapotban van. Milyen türelmes is Isten. És azt is látjuk, hogy, akit Isten szeret, azt megfeddi és megfenyíti. Ha tehát bennünket is megfenyít az Úr, legyünk ezért hálásak, mert ez az Ő szeretetének jele. És annak a jele, hogy az Ő gyermekei vagyunk.

20: Íme, az ajtó előtt állok,

Úgy tűnik tehát, hogy az egyház az ajtón kívülre tessékelte Jézust. Félelmetes azt látnom Amerikában, hogy milyen sok lelkész nem hisz Jézus Krisztus Isten voltában. Nem hisz abban, hogy Jézus Krisztus szűztől született, sőt a menny és a pokol létezésében sem hisz. Ez rendkívül szomorú. És az ember elgondolkodik azon, hogy akkor miért Isten szolgálja? Furcsa, hogy egy olyan könyvet tesznek magukévá, amivel ezek szerint ők nem is hisznek, amit ők nem tartanak valósnak és megbízhatónak.

20: Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem.

Krisztus idejében, amikor valakik együtt vacsoráztak, ennek különös jelentősége volt, ez ugyanis azt jelentette, hogy mintegy eggyé váltak. Jézus esetében is azt látjuk, hogy Ő mindig igyekezett együtt vacsorázni az emberekkel. Tehát ezen igevers esetében, amikor azt mondja Jézus: *Ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok* – ezzel azt akarja mondani, hogy Ő eggyé akar válni ezzel az emberrel. És mivel a közös étkezés mögött egy effajta szimbolika húzódott meg, a zsidók például nem voltak hajlandók együtt enni a pogányokkal, mert nem akartak eggyé válni velük. Emlékezzünk csak vissza az Apostolok Cselekedeteiben, amikor Péter meglátogatja Kornéliust. Maga Péter is azzal kezdi, hogy zsidóként neki semmi keresnivalója nem lenne Kornélius házában, aki egy pogány nem zsidó ember volt. Pétert azonban az Úr hívta arra, hogy menjen el Kornéliushoz, és ő engedelmeskedett. Isten pedig kezdte letörni ezeket a korlátokat a zsidók és a nem zsidók között. Jézus sem veszi figyelembe ezeket a korlátokat. Ő nagyon szívesen bemegy ahhoz, aki beengedi Őt. Csak arra vár, hogy az ajtót megnyissuk előtte.

21: Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónusomon; mint ahogy én is győztem, és Atyámmal együtt ülök az ő trónusán.

22: Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek!”

Ezzel tehát elérkeztünk a Jelenések könyvének a harmadik részéhez. A hét gyülekezethez írt hét levél a Jelenések könyvének második részét jelenti, azokat a dolgokat, amelyekre a Jelenések 1: 19 úgy utal, hogy ezek azok a dolgok, amik vannak. A negyedik fejezettel azonban belépünk a Jelenések könyvének harmadik nagy részébe. Arról az időszakról van szó, amely azután következik, hogy az egyház dolgai lezárultak. A következő fejezetben tehát ellátogathatunk a mennybe.